

Sygn. akt II Cz 289/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras

SSO Janusz Roszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku Banku (...) SA w W.

w przedmiocie skargi dłużników J. W., R. W. oraz ze skargi P. W., małoletniej A. W. (1), A. W. (2) reprezentowanych przez matkę R. W. i ze skargi Gospodarstwa Rolnego (...) Sp. z o.o. w F.

w przedmiocie zażalenia dłużnika J. W. oraz Gospodarstwa Rolnego (...).
z o.o. w F.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 18 lutego 2016 r., I Co 1407/15

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i odrzucić skargi.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 247/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił skargi dłużników J. W. i R. W. oraz skargi P. W., małoletniej A. W. (1), A. W. (2) reprezentowanych przez matkę R. W. i ze skargi Gospodarstwa Rolnego (...) Sp. z o.o. w F. na czynność komornika opis i oszacowanie nieruchomości w sprawie Km 1050/10 (...).

Sąd Rejonowy uznał zarzuty podniesione przez skarżący za bezzasadne, bowiem opinia biegłego została sporządzoną w sposób rzetelny, pełny oraz prawidłowy i nie budzi wątpliwości. Biegły w sposób szczegółowy i wyczerpujący wyjaśnił swoje stanowisko. Biegły wycenił nieruchomość zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego jak również to, że znajduje się w sąsiedztwie drogi krajowej; nieruchomości porównawcze także znajdowały się w sąsiedztwie drogi krajowej. Za niezasadne uznał również zarzuty dotyczące braku podstawy prawnej do egzekucji kosztów egzekucji. Wskazując na art. 770 i 770¹ k.p.c. Sąd Rejonowy stwierdził, że koszty postępowania powinny być ustalone i ściągnięte w tym postępowaniu egzekucyjnym, w którym powstały, nie zaś w odrębnym postępowaniu. Ponadto zasadność egzekwowanych kosztów i ich wysokości została prawomocnie rozstrzygnięta, natomiast zarzut zbycia nieruchomości w toku egzekucji jest bezskuteczny, skoro doszło do niego po jej zajęciu.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego wniosli dłużnik J. W. oraz nabywca zajętej nieruchomości Gospodarstwa Rolnego (...) Sp. z o.o. w F. zaskarżając je w całości.

Skarżąc zarzucili naruszenie art. 826 oraz art. 927 § 1 K.p.c. poprzez prowadzenie postępowania egzekucyjnego pomimo braku tytułu wykonawczego wobec aktualnego właściciela rzeczy oraz z pominięciem okoliczności, że wszelkie czynności egzekucyjne, w tym zajęcie, wskutek umorzenia postępowania egzekucyjnego podlegały uchyleniu, a zatem komornik nie może aktualnie prowadzić w dalszym ciągu egzekucji co do tej samej nieruchomości w oparciu o (uchylone) zajęcie, skoro jednocześnie zmienił się właściciel rzeczy, a komornik nie ma wobec niego tytułu wykonawczego.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniosli o uchylenie zaskarżonych czynności, w tym dokonanego opisu i oszacowania w całości, nakazanie umorzenia całego postępowania egzekucyjnego z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione. Zarzutom podniesionym w zażaleniu nie można odmówić słuszności, jednakże ze względu na przedmiot skargi, jak i brak substratu zaskarżonej czynności komornika, wniesione skargi podlegają odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Sąd Rejonowy błędnie uznał za dopuszczalne wniesienie skargi przez dłużników, jak i uczestników postępowania egzekucyjnego, na czynność komornika opisu i oszacowania nieruchomości, która została podjęta przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego, oraz na czynności zmierzające do wyegzekwowania kosztów egzekucji, które ze względu na skutki umorzenia postępowania na podstawie wynikającej z art. 823 k.p.c., nie stanowią czynności egzekucyjnych tego postępowania egzekucyjnego.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych. Skutkiem umorzenia postępowania egzekucyjnego następuje uchylenie zajęcia i przywrócony zostaje stan prawny, jaki istniał przed dokonaniem pierwszych czynności egzekucyjnych.

W niniejszej sprawie Km 1050/10 komornik wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w dniu 10.03.2014 r. Zatem bez wglądów na to z jaka data ze względu na upływ terminu doszło według twierdzeń skarżących w istocie do umorzenia postępowania egzekucyjnego, o którym mowa w art. 823 k.p.c., czynność opisu i oszacowania, będąca przedmiotem skargi, skutkiem tego postanowienia została również uchylona z dniem 10.03.2014r.. Już tylko z tej przyczyny skarga na czynność opisu i oszacowania wniesiona w dniu 27.04.2015r. przez dłużników J. W. i R. W. oraz skarga na tą samą czynność wniesiona w sprawie połączonej I Co 1408/15 przez P. W., małoletnią A. W. (1), A. W. (2) reprezentowanych przez matkę R. W., jak i Gospodarstwo Rolne (...) Sp. z o.o. w F., są niedopuszczalne.

Nie jest uzasadnione upatrywanie jest przez skarżących zasadności skargi wobec kontynuowania postępowania egzekucyjnego przez komornika w sprawie I Km 1050/10, bowiem ze względu na skutki umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa, wezwanie dłużników do zapłaty kwoty ustalonych kosztów tego postępowania egzekucyjnego, bez wszczęcia odrębnego postępowania egzekucyjnego, nie stanowi czynności egzekucyjnej podlegającej zaskarżeniu skargą.

Dodać w tym miejscu należy, że wprawdzie koszty postępowania powinny być ustalone i ściągnięte w tym postępowaniu egzekucyjnym, w którym powstały, nie zaś w odrębnym postępowaniu, co wynika z tego, że egzekucja kosztów ma **charakter adhezyjny** w stosunku do egzekucji świadczenia głównego (zob. uzasadnienie uchw. SN z 4.10.1990 r. (III CZP 51/90, OSP 1991, Nr 5, poz. 111), uzasadnienie uchw. SN z 28.4.2004 r. (III CZP 16/04, OSNC 2005, Nr 6, poz. 103), lecz ściągnięcie kosztów egzekucji w odniesieniu do m.in. kosztów powstałych w postępowaniu umorzonym na podstawie

art. 823 k.p.c. wystąpić może wyłącznie w odrębnej egzekucji. Bez wniosku wierzyciela komornik nie może ich egzekwować w drodze „kontynuacji” postępowania egzekucyjnego zakończonego jego umorzeniem z tej przyczyny Po formalnym zakończeniu postępowania

tj. wydaniu postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego, nie można też bez ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego kontynuować egzekucji co do naliczonej przez komornika na podstawie przepisu art. 49 ust. 2 u.k.s.e. opłaty egzekucyjnej.

Oznacza to, że komornik w przypadku kiedy dłużnik dobrowolnie nie uiszcza kosztów postępowania, to powinien wszcząć postępowanie egzekucyjne, celem ich przymusowego wyegzekwowania. W tym wypadku komornik wzywa dłużnika do uiszczenia należności

z tytułu opłat egzekucyjnych w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia, które

z mocy art. 770¹ k.p.c. i art. 49 ust. 3 KomSEgzU podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności. Mamy w tym wypadku do czynienia ze szczególnym tytułem wykonawczym stanowiącym podstawę egzekucji. Komornik w zakresie przymusowego wykonania przedmiotowego postanowienia staje się wierzycielem egzekwującym. Komornika uznaje się w takim przypadku za stronę postępowania (por. Z. Knypl, Z. Merchel, Komentarz do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, Warszawa 2013, s.415).

Z podanych wyżej przyczyn, skoro skargi nie dotyczą czynności komornika podjętej w ramach toczącego się obecnie wobec nich postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1050/10, jako niedopuszczalne podlegają one odrzuceniu z mocy art. 767¹ k.p.c.

W tej sytuacji należało z mocy art. 386 §3 w zw. z art. 397§2 i art. 13 §2 k.p.c. uchylić zaskarżone postanowienie i odrzucić skargi.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski